

שרו של ישמעאל מתחנן לקב"ה שיתן את התורה לישראל ומסכים להוציא ממנו אור הקדושה והבכורה וליתנם לישראל

שְׂאֵרֵי לְאַתְחַנְּנָא קַמִּי מְאִרְיָהּ, אָמַר לֵיהּ, מְאִרְיָהּ

דְּעֵלְמָא, תְּרִין בְּנִין נַפְקִנָא מֵאַבְרָהָם, הָא בְּנֵי

דְּיִצְחָק, הֵב לֹזַן, וְלֹזַן אֶתְחַזִּי התחיל להתחנן לפני הקב"ה אמר לו רבונו

של עולם הרי שני בנים יצאו לאברהם הרי בניו של יצחק תנה להם. **אָמַר לֵיהּ, לֹא**

יְכִילְנָא, דְּאַנְתָּ בּוֹכְרָא, וְלָךְ אֶתְחַזִּי אמר לו הקב"ה איני יכול ליתנה

להם כי אתה הבכור ולך ראוי לקבלה, **שְׂאֵרֵי לְאַתְחַנְּנָא קַמִּי, וְאָמַר**

מְאִרְיָהּ דְּעֵלְמָא, בְּכִירוּתָא דִּילֵי יְהֵא דִּילֵיהּ התחיל להתחנן

לפני השי"ת אמר לו רבונו של עולם הבכורה שלי אני נותן ליצחק שיהיה לו ולבניו,

וְהֵאֵי נְהוּרָא דְאַנָּא יְרִיתְנָא עַל דָּא, טוּל וְהֵב לֹזַן וגם את

אור הקדושה שירשתי בשביל הבכורה טול ותן להם, **וְכַךְ עָבַד** וכך עשה שהפשיט

האור ממנו ליתנה לעם ישראל והיא מצות פריה ורביה ועונת ת"ח משבת לשבת וקדש

עצמך במותר לך, **וְהָדָא הוּא דְכְּתִיב** וזהו שכתוב, (דברים לג) **הוֹפִיעַ**

מְהֵרָא פֶּאֶרְזַן הופיע האור מהר פארן על ישראל.

ההבדל בין זרח משעיר בפרסום להופיע מהר פארן בצנעא

מֵאֵי שְׁנָא בְּסַמְא"ל כְּתִיב וְזָרַח, וּבְרַח"ב כְּתִיב הוֹפִיעַ

למה בשעיר כתוב זרח משעיר ואילו בפארן כתוב הופיע. **אַלָּא נָטַל**

בְּחַהּוּא נְהִירוֹ דְאַפְשִׁיט מִנֵּיהּ סַמְא"ל, תְּרַב וְקַטְוֵלָא,

לְקַטְוֵלָא בְּדִינָא, וְלְקַטְוֵלָא כְּדָקָא יָאוּת אלא שמשעיר לקח הקב"ה

הלימוד היומיו

מאותה הארה של הקדושה שלקח מס"מ גם את חרב השייכת לקדושה שהיא החרב בה הורגים בארבע מיתות בי"ד ובמלחמת מצוה. **הַדָּא הוּא דְכֹתִיב** וזהו שכתוב, **(דברים לג) וְאֲשֶׁר חָרַב גְּאוֹתָךְ. אִף עַל גַּב דְּלֹא הָוָה דִּילְךָ.** כי אע"פ שאינה חרב שלך אלא לקחת משעיר היא נקראת חרב גאווה היינו ההורגת בפרסום וזהו זרח שהיא כזריחת השמש שהיא בפרסום. **וְנָטַל בְּהָהוּא בְּרִכְתָּא דְאַפְשִׁיט מִנִּיהַ רַחֲב, זְעִיר, כְּמֵאן דְּאֹפֵעַ זְעִיר מִבְּרִכְתָּא דְלֵהוּז, לְמַעַבְד פְּרִיָּה וְרַבִּיָּה.** ומהברכה שהפשיט ונטל מרה"ב שרו של ישמעאל לקח מהברכה שניתנה לישמעאל שהיא פריה ורביה שאינה נעשית אלא בצניעות ובקדושה **בְּגִין כַּד הוֹפִיעַ מֵהַר פְּאָרְז, וְלֹא כְּתִיב וְזָרַח** ולכן כתוב הופיע ולא זרח כי זריחה היא בפרסום.

הקב"ה הציע את התורה גם למלאכים שסירבו לקבלה משל למלך שהיה לו סם חיים ורצה ליתנו לבנו

כִּיּוֹן דְּנָטַל מִתְּנָן אֵלֵינוּ לְיִשְׂרָאֵל, מֵאִינוּן רַבְרַבִּין שְׁלִטְנִין כיון שלקח מתנות אלו מאותם השליטים הגדולים ס"מ ורה"ב כדי ליתנם לישראל, **אַתָּא וְקָרָא לְהוּ לְכָל (דף קצ"ג ע"א) רַבְבוֹת קְדָשׁ, דְּכְמִנְן עַל שְׂאָר עַמִּין, וְאַתִּיבוּ לֵיהּ אוּף הַכִּי** בא הקב"ה וקרא לכל המלאכים הממונים על שאר השבעים ואומות ושאל אותם אם הם רוצים לקבל את התורה וגם הם השיבו לו שאינם רוצים ושהם מסכימים ליתן את מה שירשו בקדושה לישראל כדי שהם יקחו את התורה. **וּמִכְּלָהוּ קָבִיל וְנָטַל מִתְּנָן,**

לְמִיּהָב לֹזֶן לְיִשְׂרָאֵל וּמִכּוֹלֶם קִיבֵל הַקֶּבֶה וְנִטַּל הַמִּתְנֹת שֶׁל הָאֲרוֹת הַקְּדוּשָׁה לִיתֵן אוֹתָם לְיִשְׂרָאֵל, וְעַל יְדֵי מִתְנֹת אֵלּוּ מִשְׁתַּמְשִׁים יִשְׂרָאֵל בְּעִנְיַיִ הַגְּשָׁמִיּוֹת לְעִבּוּדֵת הַשִּׁי"ת כְּמוֹ שֶׁאִמְרוּ חֲזו"ל בְּכֹל לִבְכֹּךְ בְּשָׁנֵי יִצְרִיךְ יִצֵּר טוֹב וְיִצֵּר רָע. לְאַסִּיא, דְּהָוָה לִיְהִי חֵד מָאֲנָא מְלִיא מְסַמָּא דְחַיִּי, וְנָטִיר לִיְהִי לְבְרִיהָ. מִשָּׁל לְמֶלֶךְ שֶׁהִיָּה לוֹ כְּלִי אֶחָד מִלֵּא מִסַּם הַחַיִּים וְשֹׁמֵר אוֹתוֹ לִבְנוֹ בְּעָא לְמִיּהָב לִיְהִי לְבְרִיהָ, הַהוּא פְּלִיטוֹן דְּסַמָּא דְחַיִּי רָצָה לִיתֵן אֶת הַכְּלִי שִׁישׁ בּוֹ סַם חַיִּים לִבְנוֹ. אַסִּיא הָוָה חַפִּים, אָמַר עֲבָדִין בִּישִׁין אִית בְּבִיתִי, אִי יִנְדַעוֹן דְּאֲנָא יְהִיב לְבְרִי נְבִזְבָּא דָּא, יְבֵאִישׁ בְּעֵינֵיהוּ, וְיִבְעוֹן לְקַטְלָא לִיְהִי אִמַּר הַמֶּלֶךְ הֲרִי יֵשׁ לִי עֲבָדִים רַעִים בְּבִיתִי אִם יִדְעוּ שֶׁאֲנִי נוֹתֵן לְבְנֵי מִתְנָה זֶה יִרַע הַדְּבָר בְּעֵינֵיהֶם וְיִרְצוּ לְהַרוֹג אוֹתוֹ.

הַמֶּלֶךְ לִקַּח סַם הַמּוֹת וְשֵׁם בְּפִתְחַ הַכְּלִי וְהַעֲבָדִים רָצוּ שֶׁבֵן הַמֶּלֶךְ יִקַּח מֵהַסַּם וַיְמוֹת

מָה עֲבַד. נָטַל זְעִיר מִסַּמָּא דְמוֹתָא, וְשׂוּי אֶפְתָּחָא דְמָאֲנָא מַה עָשָׂה הַמֶּלֶךְ הֵלֵךְ לִקַּח קִצֵּת סַם הַמּוֹת וְנָתַן בְּפִתְחַ הַכְּלִי, קָרָא לְעֲבָדָיו, אָמַר לֹזֶן, אַתּוֹן מְהִימְנֵן קְדָמִי, תִּבְעוֹן לְהַהוּא סַמָּא קְרָא לְעֲבָדָיו וְאִמַּר לְהֵם אַתֶּם עֲבָדִים נֹאמְנִים לִי הֵאֵם תִּרְצוּ אֶת הַסַּם הַזֶּה. אָמְרוּ נְחַמֵּי מָאִי הוּא אִמְרוּ לוֹ נִרְאָה מַה הוּא. נָטְלוּ לְמַטְעַם, עַד לָא אֶרְחוּ, בָּעוּ לְמִימַת לִקְחוּ לְטַעוֹם מִמֶּנּוּ וְעוֹד טֵרַם שֶׁהֲרִיחוּ מִמֶּנּוּ כִּבֵּר הֲרִגִישׁוּ שְׁעוֹמְדִים לְמוֹת מֵהֲרִיחַ, אָמְרוּ בְּלִבֵּיהוּ, אִי הֵאֵם סַמָּא יְהִיב

לְבַרְיָהּ, וְדָאֵי יְמוּת וְאַנָּן נִירַת לְרַבּוֹנָא אמרו בליבם אם יתן המלך את הסם הזה לבנו ודאי הוא ימות ואנחנו נירש את אדונינו. אָמְרוּ קַמְיָהּ, מְרַנָּא, סָמָא דָּא לָא אֶתְחַזִּי אֱלֹא לְבַרְךְ, וְהָא אֲנָרָא דְפוֹלְחָנָא שְׂבַקְנָא גַבְךְ, זִיל וְהָב לִיָּה לְשׁוֹחֲדָא, דִּיקְבִּיל סָמָא דָּא אמרו העבדים למלך, אדוננו, סם זה אינו ראוי אלא לבנך והרי אפילו את

שכר עבודתינו אנו נותנים לך בשביל שתתן לו שוחד שיקח את הסם הזה.

הקב"ה ידע שאם יתן את התורה לעם ישראל בכל יום ירדפו אומות העולם את ישראל ופיתה אותם שיתנו מתנות לעם ישראל

כִּךְ קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, הוּא אֲסִיָּא חֲפִים, יַדַּע דְּדָאֵי יְהִיב אֲזִרְיָתָא לְיִשְׂרָאֵל, עַד לָא אֲזַדַּע לֹזֵן, בְּכָל יוֹמָא הוּוּ רַדְפִּין לֹזֵן לְיִשְׂרָאֵל עָלֵהּ, וְקַטְלִין לֹזֵן כִּךְ הַקְּב"ה רופא חכם וידע שאם יתן את התורה לישראל בכל יום יהיו אומות העולם רודפים את עם ישראל על כך והורגים בהם. אֲבַל עֶבְד דָּא, וְאִינוּן יַהֲבוּ לִיָּה מִתְנָן וְנִבְזִבְזִין, בְּגִין דִּיקְבִּלוּן לָהּ אבל מה עשה פיתה אותם עד שנתנו לו את המתנות והדורות שלהם כדי שיתן את התורה לישראל. וְפִלְחֵהוּ קַבִּיל לֹזֵן מִשָּׁה, לְמִיָּהֵב לָהּ לְיִשְׂרָאֵל, הֵדָּא הוּא דְכֶתִיב וְאֵת כָּל הַמִּתְנֹת הָאֵלֹהִים קִיבַל מִשָּׁה לִיתַנֵּם לְעַם יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, (תהלים סח) עָלִיתָ לְמָרוֹם שָׁבִיתָ שְׁבִי וְגו'. וּבְגִין כִּךְ יִרְתּוּ יִשְׂרָאֵל אֲזִרְיָתָא, בְּלָא עֲרֵעוּרָא, וּבְלָא קַטְרוּגָא פִּלְל וּלְפִיכְךָ יִרְשׁוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה בְּלִי עֲרֵעוּר וּבְלִי קַטְרוּג